

Elisa Antonietta Daniele – Pamela Gallicchio

**Vizualne forme i paleta svetosti Franciske Rimske
u samostanu Tor de' Specchi u Rimu**

U ovome su tekstu obrađena dva ciklusa fresaka posvećenih svetoj Franciski Rimskoj (Francesca Bussa de'Leoni 1384.-1440.), u samostanu Tor de' Specchi u Rimu, osnovanom 1433. Ta dva ciklusa, rađena od dva različita slikara u razmaku od dvadeset godina, nalaze se u dvije susjedne prostorije samostana. Prvi, pripisan Antoniazzu Romanu, nastao je 1468. godine u prostoru koji se koristio za molitvu i misu i pokazuje svetičina dobrotvorna djela, čuda i nebeske vizije. Drugi ciklus, datiran u 1485. godinu, rađen u *tera verde* tehnici, nalazi se u starom refektoriju i prikazuje susrete Franciske Romane s demonskim bićima. Iako Franciska nije proglašena svetom sve do 1608. godine, u oba je ciklusa predstavljena kao svetica. U članku se analiziraju dva zidna oslika u odnosu na njihove izvore: *Tractato delli visioni di santa Francesca Romana* i *Tractato delle bactaglie*. Oba teksta napisao je Franciskin ispovjednik Giovanni Mattiotti 1447. godine na rimskom dijalektu, zabilježivši njezine vizije i bitke sa zlom. Fokusirajući se na odabrane scene iz oba ciklusa, pokušalo se utvrditi u kojoj mjeri slike prate tekst ili koliko su autonomne u konstrukciji pojedinog prizora. Cilj je shvatiti kako slike i tekst zajedno djeluju u dijalogu te kako se prikazuju različiti polariteti svetosti. Dok šareni prizori prvoga ciklusa prikazuju aspekte svetosti povezane sa životnom dimenzijom – Franciska je primljena u nebesko carstvo u nazočnosti Krista i Djevice, gotovo monokromni prizori drugog ciklusa pokazuju tamniju dimenziju, koju karakterizira nedostatak svjetlosti i zatvoreni prostori, kao simbolički okvir temama vezanima uz demone i mučenja. Naposljetku, istražujući vizualne forme, materijalne aspekte i narativne strategije, otkriva se kako je preveden u ikonografiju i kodificiran Franciskin svetački status.